

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 277 (2849) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Hitler vezérkancellár történelmi beszédet mondott a birodalmi gyűlésen

Megüzente a háborút Németország és Olaszország is az Egyesült Államoknak

Németország, Olaszország és Japán közösen viseli a háborút Amerika és a Brit Birodalom ellen

Berlinből jelentik: (NTI) Csütörtök délután 3 órára összehívták a birodalmi gyűlést, hogy meghallgassa a kormány nyilatkozatát.

Lapzártakor jelentik Berlinből: Már jóval 3 óra elfoglalták helyüket a képviselők a birodalmi gyűlés felkészített helyiségében. Sokan a képviselők közül katonai egyenruhában jelentek meg. A diplomataknak számára fenntartott helyeket is teljesen megtöltötték a tengellyel barátságos államok képviselői. Első helyen az olasz és a japán követség személyzete foglalt helyet.

A sajtó számára fenntartott hely is teljesen megtelt. A kormány tagjai is valamennyien megjelentek. A birodalmi gyűlés elnöki székét Göring birodalmi tábornagy foglalja el.

Pontosan 3 órakor érkezett meg a birodalmi gyűlésre Hitler vezér és kancellár, akit a jelenlevők helyükről felállva, óriási ünneplésben részesítettek.

Ezután Göring tábornagy megnyitotta a gyűlést és felszólította a képviselőket, hogy felállással áldozzanak a legutóbbi gyűlés óta hős halált halt katonák emlékének. Majd felkérte a Vezért a kormánynyilatkozat megtevé-
lére.

A jelenlevők hatalmas éljenzése és tapsa közepette emelkedett szólásra a Führer.

— Képviselők! — kezdte beszédét. — Egy év telt el a legutóbbi gyűlés óta. Világtörténelmi események és döntések éve. Ez a háború nem ismer megalkuvásokat és télmegoldásokat ezt a háborút a végsőkig kell vinni. A német nép tudatában van annak, hogy nemcsak a saját, hanem egész Európa, sőt az egész világ sorsa dől el most az elkövetkező ötszáz vagy talán ezer évre is.

A Führer ezután határozott szavakkal jelentette be, hogy Európa nyugati védelmi vonala Kirkenestől egészen a spanyol határig terjed. Ez a védelmi vonal a maga repülőterével, parti ütegeivel, támaszpontjaival, a Westwallai vetekszik erősség tekintetében. Ez a védelmi vonal megvédi Európát minden támadás ellen.

— Közben úgy a tengeren, mint a levegőben tolylik a megsemmisítő küzdelem Anglia utánpótlási hajózása ellen — folytatta a Vezér. — Ebben a küzdelemben vállaltva küzd velünk az Olasz Birodalom.

Hitler ezután visszapillantást vetett a nagyobb történelmi eseményekre 1939 ősze óta. Különösen kiemelte azt a veszélyt, amely nemcsak a Német Birodalmat, hanem egész Európát fenyegette a Szovjetunió részéről. A világtörténelemben egyedülállónak mondotta a Szovjet óriási felvonulását, amely meg akarta ismételni Európa történelmének legszomorúbb napjait. *Время не лечит ран, а только делает их глубже и опаснее.* és mit védelmeznek a németek és a velük együtt küzdő nemzetek a keleti fronton. A bolsevizmus és Európa között a küzdelem tulajdonképpen április 6-ikán kezdődött, amikor Németország megindult a belgrádi szerződésű puccskormány ellen. Hangsúlyozta, hogy nem akarta a háborút, az adott körülmények között azonban az egyedüli lehetőséghez nyult. Más ut-

nem volt arra, hogy Európát megvédelmezzék.

— Hálát adok az Isteni Gondviselésnek, hogy felvilágosított az utolsó pillanatban megtenni azt, amit meg kellett tennem.

Ezután visszapillantást vetett a szovjet háború legnagyobb eseményeire, majd kiemelte a német katonák és szövetségeseik áldozatkészségét, halállá megvető bátorságát. A szovjet küzdelem eddigi áldozatainak számát eddig a következőkben adta: 162 ezer halott, több mint 500 ezer sebesült, 33 ezer eltűnt.

Hitler kancellár beszédét részletesen holnapi számunkban hozzuk. A beszéd végén Hitler vezérkancellár bejelentette, hogy Németország, Olaszország és Japán december 11-én egyezményt kötött az Amerika és An-

glia ellen tolytatandó közös háború tolytatására. Az egyezmény 4 pontja a következő:

1. Németország, Olaszország és Japán közösen viseli a háborút Amerika és Anglia ellen a végleges győzelem kivívásáig.

2. A három hatalom kötelezi magát, hogy egyik sem köt külön békét, vagy fegyverszünetet az ellenséggel.

3. A három hatalom az 1941. szeptember 27-én kötött egyezmény alapján állapítja meg a győzelem után az új rend alapjait.

4. Az egyezmény azonnal életbelép.

Az egyezmény bejelentését a birodalmi gyűlés óriási lelkesedéssel fogadta.

„A brit világbirodalom történelmének egyik legkomorabb napja...”

Lélekzetvisszafojtva figyel az egész világ azt a gigászi küzdelmet, mely a Csendes-óceánon és szigetein hétfő hajnal óta folyik s melyben az egyik tengelyhatalom hős fia egymásután ejtik bámulatra a világot ragyogó teljesítményeikkel. Ilyen harci szellemre, ilyen tökéletes felkészültségre Roosevelt bizonyára nem volt felkészülve s az Egyesült Államok polgárai, akik eddig páholyból nézték éppen az angol-szász világ által egymás ellen uszított népek küzdelmeit, most a japán bombázók közeledtétől való rettegés közben, elmélkedhetnek afölött, vajjon érdemes volt-e Roosevelt mellett olyan nagy hővel sikraszállniok a legutóbbi, einökrválasztáson. Mindenesetre — ahogyan angol részről találatlan állapították meg — ajenkik most saját bőrökön fogják megtapasztalni, mit jelent valóban háborúban állani. S a japánok — az eddigiekből ítélve, — gondoskodni fognak arról, hogy ez a tapasztalat minél „intenzívebb” legyen.

Rómából jelentik (MTI): A Popolo di Roma jelentése szerint a bostoni rádió szerdán késő este a következőket jelentette:

Ebben a pillanatban a japán és az amerikai tengerészeti erők között hatalmas ütközet folyik. (MTI)

Tokióból jelentik (NTI): A tokiói

rádió közlése szerint a japán légi-erő 10-én légitámadást intézett a Fülöp-szigeteken állomásozó amerikai haderő ellen. Légiharcban 45 gépet lelőttek, 36 gépet a földön pusztítottak el, Hawaii szigeténél egy amerikai rombolót, egy tengeralattjárót és egy másik különleges rendeltetésű hajót elsüllyesztettek. (MTI)

Manillából jelentik (OFI): A 29.900 tonnás Haruna japán pánceloshajó fedélzetét amerikai bombavetőek háromszor eltalálták. A fedélzeten tűz keletkezett. Az elkövetkezéig Luzon szigeteitől északra folyt le. (MTI)

Tokióból jelentik (NTI): Mint a császári főhadiszállás haditengerészeti osztlálya közli, a japán haditengerészet a maláj szigeteknél a Repulse és a Prince of Wales elsüllyesztésekor mindössze három darab repülőgépet veszített. A Fülöp-szigeteken történi hadműveletek szárazföldi lebonyolításakor egy tengeralattjáró vadászrepülőgépet pusztult el (különleges japán vizálmérülő repülőgép.) (MTI)

Sanghajból jelentik: (NTI) Doof-Cooper a Prince of Wales és a Repulse elsüllyesztéséről szólva kijelentette, a singaporei rádióban, hogy a két csatahajó elsüllyesztésének napja a brit világbirodalom történelmének egyik legkomorabb napja volt. (MTI)

Singaporeból jelentik: (OFI) Hivata-

los jelentés szerint a Prince of Wales és a Repulse angol hadihajók személyzetéből 2000 személyt mentettek meg. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) Mint a Reuter-iroda jelenti Washingtonból, az Egyesült Államok haditengerészeti hivatala közölte, hogy Isaac Champbell Kidd ellentengernagy a Pearl Harbour elleni támadás során elesett. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) Ottavából jelenti az angol hírszolgálat: A haditengerészeti miniszter bejelentette az Indflower nevű kanadai korvethajó elsüllyesztését. A hajó egy karavánt kísért. Ugy tudják, hogy a hajó 23 hajósa elpusztult. (MTI)

Sanghajból jelentik (NTI): Mint Singaporeból jelentik, ezen a fontos angol támaszponton beismerik, hogy a maláj félsziget északi felében küzdő angol csapatok olyan veszteségeket szenvedtek, amelyek szükségessé teszik a csapatok teljes átszervezését. Hasonlóan beismerik, hogy a félsziget közepén a japánok már nehéz harci kocsikat tettek partra, amelyek ellen az angolok szintén harci kocsikat küldtek. Cuantumban erős japán csapatok szálltak partra és az angolok súlyos veszteségeket szenvedtek. Az angol csapatok megerősítésére Holland-Indiából holland csapatok érkeztek Singaporeba. Holland repü-

ők is érkeztek mert az ott állomásozó angol repülő is súlyos veszteségeket szenvedtek a japán légtámadások következtében. (MTI.)

Rómából jelentik (MTI): A *Popolo d'Italia* jelentése szerint a japánok megszakítás nélkül folytatják támadásaikat a Fülöp-szigetek ellen. Manillát újból heves bombatámadás érte. A japán csapatokat egymás után teszik partra a Fülöp-szigeteken. Luzon szigetén, Luzon kikötőben a japán csapatoknak szintén sikerült partraszállniok. Jóllehet az amerikai légierő mindent megkísérelt annak megakadályozására. Ugyanakkor a japán légierő súlyos támadást indított Manilla ellen. Az egyik támadó hullámban 57 nehéz japán bombázó vett részt. (MTI.)

Tokióból jelentik (NTI): A védelmi főhadiszállás Tokióban és környékén általános elsötétítést rendelt el. (MTI.)

JAPAN KÉZRE KERÜLT EGY FONTOS REPULÓTÉR A MALAJ-FÉLSZIGETEN

Saigonból jelentik (Stefani): Singaporei jelentés szerint az angol parancsnokság bejelentette, hogy a japán csapatoknak sikerült hatalmukba keríteniök Not Bahru repülőterét. A környéken elkezdett harc folyik. Ujabb japán partraszállás is történt a malajai félsziget partjain és Singaporeitól északra, kétszáz mérföldnyire. Nuantam vidékén is megkísérelték a partraszállást, az angol parancsnokság állítása szerint az angol állások érintetlenek. (MTI.)

Sanghaiból jelentik (NTI): Rangoon-Burma kiürítése gyorsan folyik. Sanghai-i politikai körök szerint ez az intézkedés összefügg a japánok malajai sikereivel. (MTI.)

Singaporeból Lisszabomba érkezett jelentés szerint, — mint az Esti Újság értesül — a japán csapatok partraszálltak Borneo északi részén. Más forrás még nem erősítette meg ezt a hírt. (MTI.)

ÜLÉST TARTOTT A JAPAN KORONATANÁCS

Tokióból jelentik (NTI) A japán koronatanács szerdán teljes ülést tartott. A koronatanácsos megjelent a Tennó is. Mint a Domei-iroda jelenti, a koronatanács fontos rendszabályokat szavazott meg. (MTI.)

Tokióból jelentik (OFI) Toyo tábornok miniszterelnök nyilatkozott és a többi közt a következőket mondotta:

Tűzfát gyűjt a szegények számára a Baross Női tábor

Nagyvárad. Saját tud. A Baross Női Tábor ki akarja venni részét a városban általánosan meginduló társadalmi segítő munkából. A fiatal egyesület nagy munkába kezdett elhatározta, hogy tűzfát gyűjt városszerte a szegények számára, hogy a szeretet ünnepeit meleg otthonban, meleg szobában tölthessék ők is. Az összegyűjtött tűzfát átadják dr. Dalló Gyula városi tanácsnoknak, aki a város népjóléti szervein keresztül fogja szétosztani a szűkölködők között. Különös tekintettel lesznek majd a szétosztásnál a sokgyermekes családokra.

A Baross Női Tábor biztosan számít a város tehetőse közönségének megértésére és reméli, hogy nemcsak szándékát sikeres megvalósulás követi. A gyűjtés december 14-én és 15-én lesz ruggetl

Szerdán a szövetségünk Németországgal és Olaszországgal, valamint Japánnal és Magyarországgal, valamint Kínával és Mandzsukóval erősebb, mint valaha. Birodalmunk nagysága vagy bukása, Kelet-Ázsia jóléte vagy bukása a szó legteljesebb értelmében ennek a háborúnak kimenetelétől függ. Itt az óra, hogy a 100 millió japán mindent feláldozzon a haza ügyéért. Ha ez a nagy áldozat lojalitáshoz és hazafias érzéshez fakadt, nem kell semmitől sem félnünk az Anglia és Amerika ellen viselt küzdelemben. Szent meggyőződés, hogy államfőnk tiszteletreméltó erőnyeit mindenkor győzelem kíséri. (MTI.)

KORLATLAN ALDOZATKÉSZSÉGET VÁLLAL A JAPAN NEMZET

Tokióból jelentik (NTI) Az az izzó hazaszeretet, amely áthatja az egész japán népet, többi közt abban a tizezer, meg tizezer levélben jut kifejezésre, amelyeket a miniszterelnöknek írtak. A lakosság korlátlan áldozatkészségről tesz tanúbizonyságot. Egy vidéken élő japáni, amikor a rádióból értesült a háború kiköröséről. Tokióba utazott és egy millió jent bocsátott a kormány rendelkezésére. (MTI.)

Tokióból jelentik (NTI) A japán

A választások elhalasztása a megyei, városi és községi területeken

A MTI jelenti: A képviselőház mai ülésén a kormányt a belügyminiszter képviselte. Tassándy-Nagy András elnök negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést, s mély megrendüléssel emlékezett meg vitéz Kozma Miklósnak, Kárpátalja kormányzó biztósának, a felsőház tagjának, a képviselőház volt tagjának váratlan elhunytáról. Ezután napirend szerint következett a törvényhatósági bizottsági és községi képviselőtestületi választások elhalasztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. A javaslatot Hunyády-Buzás Endre előadó ismertette. Kifejtette, hogy milyen fontos érdeke az országnak, hogy a községi választások egységes alapon történjenek, mert ezzel megkönnyítik az önkormányzat ellenőrzését. Az önkormányzat szervezetének

alkalmazkodnia kell az új időkhöz, meg kell felelni az állami berendezésnek is. A községi választásokról a belügyminiszter javaslatot készít, amely előreláthatólag rövidesen a Ház elé kerül. Addig az a mostani javaslat meghosszabbítja a megyei, városi és községi képviselőtestületek megbízatását, azonban megszünteti az önkormányzati testületek zsidó tagjainak a megbízatását.

Az Imrédy-párt részéről Nagy László szólalt föl, aki különösen Budapest szempontjából támadta a javaslatot.

Benkő Géza a kormánypárt részéről hangoztatta, hogy a világ kétmillió lakosa közül 1300 millió hadviselő. A törvényjavaslatnak nem lehet olyan nagy jelentőséget tulajdonítani, mint amelyet az előtte szólók tulajdonítottak. A törvényhatósági és községi mandátumok meghosszabbítása csak átmeneti intézkedés. Ennek oka részben a terület megnagyobbodás is volt.

ELTEMETTÉK KOZMA MIKLÓST

A MOT jelenti: A magyar közélet és a magyar társadalom minden rétegének mély részvétele mellett folyik ma délelőtt Kozma Miklós földi maradványainak beszentelése a Kelepesi-temetőben. A Kormányzó Urat Bárdossy László miniszterelnök képviselte a temetésen. A kormány nevében vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, Kárpátalja nevében Ujvácsy Sándor főtanácsadó, a MTI és testvérvállalatuk nevében László József, az igazgatóság alelnöke mondott gyászbeszédet. A gyászszertartás után a koporsót a fehérmegyei Baracs-kára szállították, ahol délután három órakor a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Baracs-kán az elhunyt valamennyi munkatársát megemlékezéssel üdvözölte. Zimmer Ferenc a MTI. főszerkesztője mond beszédet.

APOLLOBAN szombattól
Turay Ida és Szilassy László
nagy sikerű vigjátéka **Nincsenek véletlenek**
Pénteken utoljára: **Egy tál lencse.**

Belvárosi
Egy életen át
Az asszonyok örök harca a szerelemért, a boldogságért és a családért.
Paula Wessely óriási filmje.

CASINO
Telefon: 19-48
MA
„A KIRCHFELDI PAP”
Főszereplők: Hans Járay és Hansi Stork.

„Éőtorpedók” szerepe a japán tengerészeti sikerekben

Rómából jelentik (MTI): Az olasz lapok már közlik az első részleteket a hatalmas angol és amerikai csatahajók elsüllyesztésének körülményeiről. A *Popolo d'Italia* tokiói tudósítójának jelentése szerint a bombákkal megrakott repülőgépek és az úgynevezett éőtorpedók, a robánanyagokba burkolt katonák hihetetlen sebességgel zuhantak a hajókra, amelyek azután rövid idő alatt elsüllyedtek. Ugyanannyi, mint Port. Arthurnál, most Hawaii közelében és a Csendes-óceán más részein japán tisztek és közkapitányok az életbenmaradás legesélyesebb reménye nélkül hősiességgel indultak feladatuk teljesítésére.

Tokióból jelentik (OFI) A japán tengerészeti hatóságok szóvivője kijelentette, hogy a japán hajóhad teljesen készen áll a Csendes-óceán az Indiai-óceán és a Sarki-tenger tengeri ellenőrzésének teljesítésére. Figyelmeztette a japán népet, hogy készen kell állni arra, hogy a háborút Anglia ellen is folytassa. A japán hajóhad már is megtörte az Egyesült Államok csendes-óceáni hajóhadának főerejét. (MTI.)

Ciano-Darlan megbeszélés Torinóban

Torinóból jelentik (Stefani): Ciano gróf külügyminiszter szerdán megbeszélést folytatott Darlan helyettes miniszterelnökkel. (MTI.)

Torinóból jelentik (Stefani) Darlan tengernagy és kísérete szerdán délután elutazott Torinóból.

Megnyílt a komáromi művészhet

Komaromból jelentik (MTI) A város- és közoktatásügyi minisztérium az év művészeti heteit Komáromban rendezi. A város nagy örömmel készült a művészhetekre. Az egész társadalom megjelent a szombati zene- és irodalmi esten, amelyet a Jókai Egyesület Kulturpalotájában rendeztek. A miniszter megbízásából Zsenedy Ferenc államtitkár mondott ünnepi beszédet. Vasárnap Nagy Sándor főispán megnyitotta a képzőművészeti és építőművészeti kiállítást.

Fagyos csend fogadta az alsóházban Churchill bejelentését az angol hajóvesztésegekről

Elsülyesztették a japánok a „King Georg V.” csatahajót is

Január első hetében ülnek össze az amerikai államok külügyminiszterei Rio de Janeioban

Tokióból jelentik: (NTI) Mint a haditengerészet hivatalosan közli, a brit keletázsiai hajóhada ellen vívott légitámadás következtében a „King George V.” brit csatahajó is elsülyedt. Londonból jelentik: (OFI) A Reuter-froda közölte a Domei-iroda táviratát, amely szerint a „King George V.” csatahajó elsülyedt. (MTI)

Tokióból jelentik: A Kokumin Sim-fun értesülése szerint a japán hajók elfogtak egy felfegyverzett brit kereskedelmi gőzöst. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A Domei-froda manilai jelentése szerint a 11.500 tonnás Langley repülőgép anyahajót elsülyesztették. A hirt még nem erősítették meg. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A japán császári főhadiszállás közli: A háború kitörése óta két japán szállítóhajót süllyesztettek el, két másikat megrongáltak. A veszteség e támadások során egy ember volt. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A császári haditengerészet főhadiszállásának szövegében szerdán közölte, hogy Japán Amerikával és Angliával folyó harc során 38 repülőgépet veszített. Egyetlen egy hadihajó sem pusztult el. (MTI)

CHURCHILL BEJELENTETTE A CSATAHAJÓK ELVESZTÉSÉT

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat singaporei jelentése szerint Sir Thomas Phillips, a távolkeleti angol hajóhad főparancsnoka, az elsülyesztett Prince of Wales csatahajón volt. Sorsáról semmit sem tudnak. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) A brit hírszolgálat szerdán este beismerte a Repulse és a Prince of Wales csatahajók elvesztését, amely súlyos csapás az angol hajóhad számára. Az angol hírszolgálat azt is beismerte, hogy a japánok a Csendes óceánon említésreméltó eredményeket értek el.

Tokióból jelentik: (NTI) A császári főhadiszállás tengerészeti osztályának főnöke rádióbeszédében kijelentette, hogy a japán hadsereg és hajóhad tevékenysége bizonyos mértékben a német villámakciókkal hasonlítható össze. (MTI)

KIÜRITETTÉK AZ ANGOLOK A MALAJI FÉLSZIGETEN LEVŐ CATABARUT

Sanghaiból jelentik: (NTI) A japán csapatok fülöp-szigeti kikötéséről szóló híreket most kiegészítették. A japá-

noknak a védelem legyürése arán sikerült partraszállani Luzonon és Viganon, továbbá Aparinon. Valószínűleg másutt is kötöttek ki japán csapatok. Manilából azt jelentik, hogy a japán csapatok már is nagyobb ütközeteket vívnak az amerikai haderővel. A hadműveletekbe a japán tengerészeti erők is beavatkoztak. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) A Fülöp-szigetek elleni japán légitámadásokról a következőket jelenti az angol hírszolgálat: Szerdán helyi idő szerint délután egy órákor egy nagy

japán repülőalakulat tünt fel Manila felett. Bukórepüléssel rajtaütöttek a repülőtéren, valamint a Manilától 25 kilométerre fekvő Cavite tengerészeti támaszponton. A japán repülőket mérsékelt légvédelmi tűz fogadta. Egy órával később még mindig folyt a támadás. (MTI)

Singaporeból jelentik: (OFI) Mint hivatalosan jelentik, a brit csapatok kiürítették a malajai félszigeten Catabaru városát. A brit csapatok a várostól délre foglalták el újabb állásaikat.

Női kabátok és bundák
szébbnél-szebb kivitelben
HEVESINÉL
Hlatty Endre utca 8.

Tanácskozásra hívta össze Rooseveltt a háborús kormányt

Berlinből jelentik: (NTI) Az Amerikai Egyesült Államoknak és Angliának szóló japán hadüzenet után a következő államok üzentek hadat Japánnak: Nagybritannia, Kanada, Costa Rica, Ausztrália, Nicaragua, Hollandia, India, Dominica, Haiti, Honduras, Cuba, San-Salvador, Mexikó, Panama és a Délafrikai Unió. (MTI)

Washingtonból jelentik: (NTI) Hull külügyminiszter közölte, hogy az amerikai államok külügyminiszterei január első heteiben megbeszélést tartanak Rio de Janeioban. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Washingtonból jelenti a Reuter-iroda, hogy Roosevelt elnök hirtelen tanácskozásra hívta össze a hadikormányt a Fehér Háza.

Tokióból jelentik: (NTI) Mint a

Domei Iroda jelenti a Fülöp-szigeteken mintegy 38.000 főből álló amerikai és benszüllött katonaság van. Ezek közül 18.000 az amerikai sorkatonaság kötelékébe tartozik. A szigeten állomásozó légió az elmúlt két napon nagyon meggyengült. Japán részről azt hiszik, hogy a szerdán partraszállt japán csapatokkal szemben az ellenállás megszűnik. —

Manilából jelentik: (OFI) A Fülöp-szigetek rendőrfőnöke közölte, hogy japán ejtőernyősök hatalmukba kerítették Vugant, amely Manilától 300 kilométerre északnyugatra fekszik. (MTI)

Bangkokból jelentik: (Stefani) Bangkokba újabb japán csapaterősítések érkeztek. (MTI)

Német újságírók és állampolgárok letartóztatása az Egyesült Államokban

Berlinből jelentik: (B. T.) A washingtoni német nagykövét közölte, hogy az Amerikában élő német újsá-

gírokat őrizetbe vették és Ellis Islandba szállították.

Berlinből jelentik: (NTI) Német ille-

Karácsonyra

vásároljon ajándékot a

„Musicában”

Rákóczi-ut 11. Telefon 21-21.

Gyári új pianinók hosszú részletre is.

Az összes rádió márkák előnyös fizetési feltételekkel.

Mindenféle hangszerek

Gramofonok

Hanglemezek

Tangó harmonikák

Huzó harmonikák

Színharmónikák

Igen nagy választékban!

tékes helyen közlik: Megbízható forrásból származó hírek szerint az Egyesült Államokban eddig 17 német levelezőt vettek őrizetbe. Amerikai illetékes részről egyáltalán nem indokolták meg ezt az intézkedést. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) Az Egyesült Államok hatóságainak rendeltére kedden négyezer német és olasz állampolgárt tartóztattak le. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI) A csungkingi kormány Japánnak, Németországnak és Olaszországnak formálisan hadatüzent. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Illetékes német részről közlik: A külügyi hivatalban szerdán a sajtóértekezlet elején a sajtóosztály vezetője felhívta az amerikai újságírókat, hogy hagyják el a termet és menjenek lakásaikra. Ezt a rendelkezést azzal a hivatalos közleménnyel okolták meg, hogy az Egyesült Államokban a nemzetközi szokásjoggal ellentétben elfogták a német laptudósítókat és rendőri őrizet alá helyezték. (MTI)

A SZOVJET KÉRDŐJEL

Baselből jelentik: (B. T.) Londoni hírek szerint jól értesült angol körök azt várják, hogy a Szovjet égyelőre nem üzen hadat Japánnak. Brit részről a Szovjetet egyáltalán nem fogják ebben az irányban befolyásolni.

Tokióból jelentik: (OFI) A Domei Iroda szerint a japán diplomáciai körök figyelme a Szovjet felé irányul abban a tekintetben, vajjon megtartja-e a szovjetorosz-japán semlegességi egyezmény megállapodásait. Nem lehetetlen, hogy Amerika és Anglia katonai támaszpontokat kér a Szovjet-től Távólkeleten. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) Mint az United Press jelenti a washingtoni képviselőház katonai bizottsága megszavazta azt a törvényjavaslatot, amely feloldja az észak-amerikai csapatoknak a nyugati félgömbön kívül való küldetésének tilalmát. (MTI)

MEGNYILT! SUGÁR és HOFFMANN

Nagyvárad legelegánsabb uridivat szabósága Rákóczi-ut 2. Bazar épület. Telefon: 13-19.

2.000 méter

íszta gyapju külföldi szövet különlegességek a legnagyobb választékban, több mint 100 drb. valódi angol, továbbá „Electa”, „Langer Fréres”, Scherg”, „Dorobantul”, felvidéki, délvidéki, német stb.

VEGYÜNK

ERDÉLYI NYEREMÉNY KÖTVÉNYT!

Allandóan bombázzák Moszkvát a német repülők

Az arcvonal déli részén súlyos veszteségeket okoztak a támadó szovjet csapatoknak. — A világ kereskedelmi hajóterének több, mint negyedrésze pusztult el a háború első két évében

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállítás 556 közleménye: Sollum körzetében csapataink állásaira neheztelő ellenséges nyomás fokozódott. Tobruk mellett tovább folynak a harcok. Több ellenséges páncélkoosit elpusztítottunk. Légiutközvetekben 19 ellenséges gépet megsemmisítettünk. 8 gépünk nem tért vissza. Az ellenséges gépek Deruát és Benghazit bombázták. Repülőink látható hatással bombázták Málta-szigetének berendezéseit. Egy gőzösünket, amely kétfézer angol foslytot szállított, egy ellenséges tengeralttjáró meg-

torpedózott. (MTI.)

Berlinből jelentik: A Führer főhadiszállásáról közlik a Német Távirati Irodával: A véderőfőparancsnokság közli: A keleti arcvonalon sikeresen visszautasítottuk az ellenség helyi jellegű támadásait. Az ellenség ismét súlyos és véres veszteséget szenvedett. Harcigépeink támadásai következtében az ellenség a Moszkva körüli térségben és az Ilmen-tótól északra süllyes veszteséget szenvedett. Észak-Afrikában a német vadászok Tohrunknál öt ellenséges gépet lelőttek. (MTI.)

„A bolsevizmussal nem egyezkedünk!”

Berlinből jelentik: (NTI.) A légi-erő dacolva a téli időjárással, az egész keleti arcvonalon nagyon élénk tevékenységet fejtett ki. Az elmúlt

három nap folyamán 14 ellenséges páncélost, négy légvédelmi üteget, egy tüzerégi állást valamint 312 gépjárművet pusztítottak el. Ezenki-

Nézzé meg! **SCHVOY és TARR** Szaniszló-u. 1. Apollo-palota.
keresztény rádió és villamossági szaküzletét.
A legkiválóbb világmárkás rádiók, legszebb nemet esillárok,
kitűnő hőpalackok és az összes villanycikkek, gazdag választékban.
Az összes rádióalkatrészek és csövek raktáron.

vül Moszkvát és Karélia egyik városát mindenfajta bombákkal árasztották el. (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI.): Illetékes helyen közlik: Arra a kérdésre, hogy a Pravda által terjesztett állítólagos béketapogatózásokról miként vélekednek, kijelentették, hogy Németország elfogása az, hogy a bolsevizmussal nem egyezkedik. A bolsevizmussal szemben csak egy mód van a teljes megsemmisítés. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Katonai helyről közlik, hogy a német csapatok az arcvonal déli szakaszán heves helyi támadások visszaverése után ismét súlyos és véres veszteséget okoztak az ellenségnek. (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI.): Illetékes

Itt a tél!!

Ablakán, ajtaján van már

Windfix?

Szereli:

PAPP MARGIT

Rimanóczy-utca 8. — Telefon 14-23.

és **POLLIERUM**

Nagy Sándor-u. 6. — Telefon 14-85.

helyről szerzett értesülés szerint a világ kereskedelmi hajóterének több, mint negyedrésze pusztult el 1939 szeptemberé óta. (MTI.)

Megszűnt működni és beolvadt a Tiszántúli Egyházkerületbe a Királyhágómelléki Egyházkerület

Utolsó közgyűlését tartotta meg a megszűnt egyházkerület

Nagyvárad. Saját tud. Szardán del előtt tartotta meg a királyhágómelléki református egyházkerület utolsó közgyűlését a tiszántúli egyházkerületbe való végleges beolvadása előtt. Az ünnepi hangulatban lefolyt közgyűlést Sulyok István püspök imája nyitotta meg, majd utána a kerületi főgondnok mondotta el megnyitó beszédét.

A megnyitó beszéd után Böszörményi Emil, a nagybányai egyházmege gondnoka, majd Vadai Béla, mint legidősebb esperes mondott köszönetet az elnökségnek az eredményes vezetésért. Kósa Károly tantesületi képviselő és Kotzó Jenő az iskolák, a lelkészek és a tanítók érdekeiről emlékeztek meg. Javasolták, hogy a közgyűlés örökítse meg ezeket az érdemeiket. Szűcs László a világi vezetők érdemeinek megörökítését javasolta.

A múlt évi püspöki jelentést Csernák Béla lelkészi főjegyző olvasta fel. A jelentés bevezetőjében a történelmi időkben vállalt szerepről emlékezett meg, majd a részletekről ad ki-mutatást:

Püspöki jelentés az elmúlt két évtizedről

Megemlékezett a templomlátogatás-ellenőrzéséről. Kiemelte, hogy a szociális testvéri érzés tekintetében nincs ok a panaszra, mert híveik egy esztendő alatt 30 000 napot adakoztak. A nagyváradi egyház Lorántffy Zsuzsanna Egyesülettel karöltve 18 fű és 12 leányváltat befogadó árvaházat, 5 férfi és 20 női ellátó ágazatházat, az Őszi-telepen pedig 15—20 gyermek-gondozó munkahelyi otthon, iparos-tanoncsházat és 1941 szeptember óta középiskolai fiúinternátust tart fenn.

Jelentése végén őszinte hálóját fejezte ki a főgondnoknak. Az elemi iskolák állapotáról a jelentés vázolta 22 év küzdelmeit s ennek során kiemelte, hogy a református felkészült tanítók átlag 93 pengő és lakás-fizetéssel végezték munkájukat. A tanítókhoz hasonlóan a szülők is hősiességgel tartották ki ezt különösen 1933-ban mutatták meg, amikor 49 iskolának vonták meg a nyilvánosságát, az utolsó időben pedig könyvszerveződíjazással akarták a tanitesületet megvívni.

Visszatérés után a magyar kormányzat 120 pengőben állapította meg a tanítók segélyét, majd véglegesen is rendezte a tanítók fizetését. 104 elemi iskola tért vissza 3041 tanulóval és 194 tantervvel.

Ezután dr. Soós István világi főjegyző terjesztette elő az 1939. évi harmadik törvénycikk alapján a következő javaslatokat: mondja ki az egyházkerület, hogy visszatér a Debreceni Egyházkerületbe, mondja ki megszűnését és az összes tisztségek megszüntetését. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az indítványokat. Így a román megszállás folyamán alakult Királyhágómelléki Református Egyházkerület megszűnt működni és beolvadt a Tiszántúli Református Egyházkerületbe.

A felszámolás megejtésére egy bizottságot küldött ki a közgyűlés kebeléből, amelynek tagjai a volt elnökből és két főjegyzőből állnak. Végül Kursinszky Kálmán az iskolagyűlekről, Vargha László a nyugdíjkérdésről és dr. Borbély Lajos az egyházkerület anyagi helyzetéről számolt be.

A közgyűlés után a résztvevők közös társasbédén vettek részt a Kék Macska étteremben.

Debrecen-Hortobágy, Gyöngyös-Mátrafüred-Mátraháza, Hajós-boszló, Kassa, Kőszeg, Lillafüred-kincstári szállók, Nagyvárad-Fé-lixfürdő-Püspökfürdő, Pécs, Sopron, Szombathely, Veszprém idegenforgalmi képviselők

december 14 és 21-én, vasárnap

is készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére, — díjtalan prospektus, fényvilágosítások, szobafoglalás, — mert a

Corvin Aruház egész nap nyitva.

Várjuk szíves látogatását.

CORVIN

utazási és irodairoda, a Keletmagyarországi és Erdélyrészi Fürdők Szövetsége budapesti kirendeltsége, Budapest, Blaha-tér 1/3. — Telefon 180—480. Corvin Aruház.

MAGYAR MUNKÁSOK ÉLETE NÉMETORSZÁGBAN

Aki becsülettel dolgozik, annak jó dolga van. Vasárnap magyar katolikus templomban imádkozhatnak

Nagyvárad. Saját tud. Azok között a munkások között, akik Nagyváradról Németországba mentek, hogy munkát vállaljanak, sajnos, elég nagyszámmal voltak komolytalan elemek. Már indulásukkor bizonyosra lehetett venni, hogy ezek nem fogják megállani a helyüket és rövid időn belül viszontlátjuk őket. S aránylag rövid idő elteltével már fel is tűntek Nagyváradon ennek a tisztán könnyű kalandra, vagy világot látni elindult társaságnak az első visszaérkezett hírnökei. Valóságos rémmeéseket beszéltek azokról a körülményekről, amelyek hazatérésre kényszerítették őket. Epp az ellenkezőjét mondták

mindentannak, amit a megbízható elemek különböző városokból és különböző munkahelyekről nagyváradhozátartozóknak írtak. Idővel érkeztek Németországból olyan munkások is, akik egészségi állapotuk miatt voltak kénytelenek hazatérni vagy akik családi okokból rövid szabadságot kaptak. Ezek is siettek megcáfolni a rémmeések hitálalói által forgalomba hozott rosszindulatú értesüléseket, amelyeket különösen a zsidók nagy igyekezettel terjesztettek s egyik másik családban sikerült is aggodalmat keltleniük Németországban dolgozó hozzátartozójuk iránt.

Hazaszöktek, vagy hazaküldték őket

Feltűntek Nagyváradon olyan hazatérték is, akik azt állítják, hogy megszöktek munkahelyeikről és valahogyan sikerült átjutniuk a határon. Ez nagyon valószínűtlennek látszik. Inkább feltehető, hogy ezeket, mint teljességgel alkalmatlanokat, menesztették a német hatóságok s itthon igyekeznek szépíteni a dolgot, nem gondolva arra, hogy meséikkel rossz szolgálatot tesznek a kint dolgozó hozzátartozóknak is, de magának az úgynak is.

Az aggodalmaskodók és kételkedők helyes informálása céljából közlünk itt szemelvényeket néhány levélből, amelyek részint közvetlenül hozzánk érkeztek rendes úton hazatértektől, részint pedig nagyvárad-i családokhoz Németországban dolgozó munkásoktól.

Aki elkártyázza pénzét és rongyos cipőben jár

Jóska aláírással ezt írja rokonainak egy Rostockban dolgozó munkás: „Sokan vagyunk itt akik egyáltalában nem panaszkodunk. Igazán nincs kifogásom semmi ellen.

Vannak bizony, akik nincsenek megelégedve itten. Ezek vagy nagyon jól keresnek otthon s itt meseországot, Eldorádót képzeltek, vagy pedig olyarok, akik odahaza nem dolgoztak s úgy is megélték. Ezt itt nem tehetik meg.

Vannak, akik csalódtak, mert nem repült a sültgalamb azonnal a szájukba. Ezek megpróbálták hazaszököni, de ez természetesen nem sikerült nekik, mert visszahozták őket a magyar határról, hogy teljesítsék szerződéses kötelezettségüket.

Most ezek persze törülk a szemüket, hogy minik, akik kitarunk, megint kaptunk fizetésjavítást. Ők pedig nem. En a kosszal is meg vagyok elégedve, bár egy kicsit szokatlan. De már kezdem megszokni. Az is igaz, hogy itt egy kicsit hidegebb az időjárás, mint otthon de hát északabbra vagyunk, ne esodálkozzunk rajta. Fel is készültem a hidegre, vásdroltam jó meleg holmikat. Sajnos van olyan ember is akinek nincs kabátja és a cipőből is kint van a lába de azért semmi se volt neki egy éjjel 60 márkát elveszteni kártyán. Az ilyenek aztán elégedetlenkednek és rontják a többiek renoméját...

Rémhíreket terjesztenek saját meniségükre azok, akiket hazaküldtek

Az alábbi levelet egy hazatértektől nagyvárad-i munkás, Gödény József hozta be, mint üzenetet Németországban dolgozó társaitól.

„Néhány napi itthonlétem óta sok magyar munkástestvérem családját felkerestem s engem is többen felkerestek. Hoztam is nekik üzeneteket de azoknak, akikkel még nem beszélhettem, tudtul adom, hogy férjük, édesapjuk, gyermekük, testvérük jól van, üdvözléteket küldik a berümi-spandau repülőgépgyárból. Küldenek pénzt is, szeretnének gyakrabban

küldeni és kéri családjaikat, legyenek nyugodtak, mert nincs semmi bajuk csak az otthon hiányzik nekik. Szabadok, szórakozhatnak, vasárnap járnak templomba, még magyar római katolikus templomba is és imádkoznak, hogy dolgozhassanak családjáikért. Részemről is megnyugtathatom őket, hogy semmi sem igaz azokból a rémhírekből, amelyeket feketén hazakerült munkástestvéreink saját hibájuk meniségére terjesztettek. Sokaknál egyedül a honvágy az oka kedvetlenségüknek, vagy hazatéré-

Magyarországon eredeti minőségben készül

süknek... Legyünk őszinték: német barátaink a legmegértőbbben, nyugodtan, elnézően viselkednek a magyarokkal szemben s ami tőlük telik, mindent megtesznek a kedvünkre. De más népek fiaival szemben is előzenyenyek. A 8 órai munka után mindenki szabadon keresheti szórakozását, bárhol legyen is a munkahelye. És a munkában nem hajszolja senki; a vezetők úgy járnak el, mint a legjobb barátaink...

A német munkásról pedig példát lehet venni. Nem fecsegni össze-vissza mindent, nem használnak haragos, emberhez nem illő, csúf kifejezéseket, nem kritizálják vezetőiket, nem elégedetlenkednek, hanem fejelemzetten dolgoznak, magasztalják vezetőiket és hisznek a győzelemben...

Meg vagyok győződve, hogy akik hazajöttek, már megbánták tettüket, de meg kellene bánniuk azokat a megfontolatlan beszédeket is, amelyekkel saját hibájuk szépítése céljából elrémítették hozzátartozóikat.

A komoly helyekről érkező levelek általában igen tárgyilagosan azt állapítják meg, hogy a magyar munkásoknak semmi okuk sincs panaszra. Dolgozni kell, az kétségtelen. Az is bizonyos, hogy hozzá kell szokniok a szigorú német fegyelmhez, de ezt a szoktatást sok jóindulattal végzik a munkások vezetői.

Kétségtelen, hogy az étkezés sem hazai, de a magyar munkás ugyan-

azt kapja, amit a német s feljegyzik egyes levélírók, hogy a mérnökök számára sincs külön étrend... A Németországban uralkodó szociális szellemről pedig a legnagyobb elragadtatással emlékeznek meg a Nagyváradra érkezett levelek. Az egyik, mint jellemző esetet beszél el a következőt:

„Egyik napon reggeli előtt elrendelték, hogy az üzem egész személyzete sorakozzék fel. A gépeket leállítottuk és percek alatt felsorakoztunk. Az osztályvezető mérnök kivételével a gyár előtti térre, ahol a gyülekező volt s ott a létszám bejelentése után a mérnökünk is beállt közéjük a sorba. Aztán a gyárvezetővel soraink közt kimentünk a sportpályára, ahol szabadgyakorlatokat végeztünk.

Visszatérve, — az összes vezetőikkel soraink között, — futólépésben térünk vissza. Az igazgatóknak sem jutott volna eszébe, hogy kilépjen a sorból...

Az egész kivonulás alatt bámulatos közvetlenséggel érintkeztek egymással munkások és vezetők. Viszont rögtön utána, a hivatalos érintkezésnél a legnagyobb, komoly tisztelet nyilvánult meg minden alkalmazottnál felbámulója iránt...

Ezek a rövid szemelvények, azt hisszük, teljes megnyugtatóssal fognak szolgálni azoknak, akik felelőtlen híreszteléseknek hitelt adva esetleg aggodalmaskodtak. (*)

FEKETE JÓZSEF

Saját készítményü árult hozza forgalomba!!!

Hadirokkant és tűzharcos társaimnak és Baross testvéreimnek 5% engedmény!!!

Hőcipők és hőcsizmák nagy választékban!

cipőkereskedése Hlatky Endre-utca 8. sz.

Vakolák öröme

Nem akartam hími a szememnek, csakugyan ott díszleg a szimbólikus jel egykori nagyváradi szabadkőműves páholy hajdani kriptaszerű épülete homlokzatán. Az épület, amely a Rulikovszky-ut elején, a tűzérhadapródiskolával szemközt áll, jelenleg áldásos tevékenységet kifejtő gyermeknapközi otthon. Már a román megszállás idejében is valamilyen hasonló célt szolgált, miután kifüstölték belőle a helybeli vakolók tekintélyes számú seregét.

Nem rójjuk fel az egykori hírhedt László király-páholy volt vakolójának, hogy tanyájukat saját izlésüknek és szabadkőműves lelkületüknek megfelelően titokzatos mauzóleum-szerűvé, kriptára emihezető formában építették. A vakondok is a föld alá vájja magát és ezt senki sem tartja különösnek. A denévérek is az est sötétjében érzik jól magukat. A szabadkőművesek is elbújnak ostoba babonáikkal és alvilági terveikkel az emberek szeme elől. Csak akkor érezzük erejüket, amikor valamit tűzön-vízen keresztülvittek, amikor valamilyen koncentrikus lámadással pocsklá tettek.

Bár erejük és hatalmuk leáldozott Európában, ahol majdnem minden országban törvényileg tiltják a szabadkőművességet, mégis érezzük és tapasztaljuk a régi vakolók összetartását, a gyakorlati életben megnyilvánuló alvilági gondolkodását, szellemét, erkölcsstelenségét. Közismert alakjai életünknek. Mindegyikről tudjuk, hogy egy alkalmas pillanatban újra magára öltene a vakoló kötevény és kezdené ott, ahol külső kényszerítésre abbahagyta.

Szegény kis magyarjai a napközi otthonnak, hi bizonyára nem is tudjátok, hogy ki építette nektek mostani hajlékokotokat? Ti nem tudjátok, hogy az épület homlokzatán a háromszögű kimeredő szem a régi szabadkőműves szimbólum, amely a maga maradványában a közöttünk megmaradó vakolók makacs kitartását példázza? Lehet, hogy egyik-másik gyamutlan még azt is gondolja, hogy ennek a háromszögű keretből kiképzett szemnek valami köze van a keresztény szimbolikaéhoz, amely szerint ez a jel a Szentháromságot jelképezi.

Nem. Ez a dísz a Rulikovszky-ut-i napközi otthon homlokzatán a régi szabadkőműves szimbólum, a régi vakoló világ szomorú maradványa. Hogy pedig ezt most említjük meg, annak az ad időszerűsége, hogy az épület homlokzatát most javították ki. A munkálatok folyamán gondosan kijavították a szabadkőműves jelvényt is. Lehet, hogy senki sem törődött vele. Lehet, hogy a vállalkozó, a kőműves nem is tudta, hogy miről van szó. Ámbár ez hihetetlen. Mert az épület korábbi szegyenletes rendeltetéséről mindenki tud. Nem tudjuk hát, hogy kinek volt szívügye a szabadkőműves jelvény hű megőrzése és gondos kijavítása? Mindeneseire jó lenne tudni, hogy ki vigyázott, illetve vigyázlatott rá.

Olvasóink egyébként egy rövid sáta alkalmával meggyőződhetnek róla. Legjobb lenne azonban az, ha az illetékesek nem adnának alkalmat sokáig a botránkozásra és felháborodásra. Tünjön el a vakolók egykori vakondtúrásáról a szegyenletes szimbólum, ha a vakolókat még egy ideig meg is kell tűrnünk magunk között! (P. I.)

Holland-India sorsa a Fülöp-szigetek sorsával dől el

Amerika legfontosabb támaszpontját veszíti el Luzon szigetével

A Magyar Lapok katonai szakértője írja:

Amikor a japán-amerikai döntő tárgyalások megindultak, általánosan feltűnt, hogy kevés szó esik a háborus lehetőség és a két fél eshetőségeinek összehasonlításáról. A tárgyalások hangneme ugyanis azt mutatta, hogy Amerika van nyeregben. Voltak olyan vélemények, amelyek szerint Japán belemegy minden megoldásba, hiszen képtelen az amerikai és brit hatalmi állást megengatni a Csendes-óceánon. Sokan hangoztatták azt, hogy Japán kifáradt már a kínai háboruban és csak védekezésre kényszerül háborus konfliktus esetén.

Ezek a hangok azonban bizonytalanok voltak. Inkább jellegzetes volt a tartózkodás. Ezt a tartózkodást a japán kérdőjel okozta. Senki sem tudta bizonyossággal, amit hogy ma sem tudja, hogy Japán milyen erővel rendelkezik és támadhatja meg Amerikát és a brit világbirodalmat. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy nagyot csalódtak azok akik lebecsülték Japán erejét. A japán haditengerészet és a légiőerő olyan impáns haditényekkel lepté meg a világot a hadiállapot elő napjaiban, amelyek nemcsak tekintélyt vívtak ki a felkelő nap fiai számára, de megalapozták a további sikereket is.

lag védhető. Az azonban már más kérdés, hogy meg is tudják védeni. A bensülött hadsereg ugyanis — mintegy 130.000 ember öt hónapos kiképzéssel — nem tud szembeállni a japánokkal. Az amerikai helyőrséget legutóbb megerősítették, de nem több, min 16.000. Utánpótlást, támogatást nehezen kaphatnak. Viszont a

Tiszta szesz kapható
Nánássy, Színház-u 4.

japánok már több fontos helyen partraszálltak. A végső kimenetel tehát nem kétséges.

A Fülöp-szigetek elfoglalása azonban Japán számára nem cél, csak eszköz és elkerülhetetlen feltétel, amely után logikusan következik az egyik főcél: Holland-India meghódítása. Ezt a főcél szolgálja Singapur ostroma is. Nagyszabású haditerv, de egyes lánsceméi szinte napok alatt bontakoznak ki szemünk előtt. A kínai partok, a Fülöp-szigetek, Holland-India és Singapur birtoka pedig kétségtelenül Japán győzelmét jelentik. Ausztrália érett gyümölcsként hull ezután a japánok ölébe. India számára elérkezik a történelmi pillanat szabadsága kivívására.

És Európa? Az új Európa győzelmét is óriási lépésekkel viszi előre a japán haditervük sikeres végrehajtása. Készülni kell az utolsó felvonásra, amelynek egyik jelentése lesz az angol sziget megszállása is. A brit világbirodalom erje most a végsőkig igénybe van véve Távol-Keleten. Talán elérkezik az idő a németek számára is. Vagy a keleti front hadműveleteinek hirtelen leállítását egyebet jelent?... (Victor.)

Játék és sport

cikkekben a

HAVRANEK

cég vezet. Rákóczi-ut 12.

Fénykép- és hadinapló-pályázatot irt ki a honvédezerkar főnöke

A MTI jelenti: A Szovjet elleni háboruban készített fényképek jutalmazása céljából a honvédezerkar főnöke fénykép-pályázatot hirdetett. Pályázhat minden honvéd, aki a hadjáratban fényképezett. A fényképeket január 20-ig kell beküldeni VKF II. osztályának Budapest, Fortuna-utca 21.

A honvédezerkar főnöke pályázatot hirdetett hadinaplóra, amelyet a Szovjet elleni háború élményei alapján szerkesztettek. A pályázatokat február 28-ig kell beküldeni a fenti címre. A pályázatokat jellegével kell beküldeni. Mindkét pályázatnál díjazják a jobb pályaműveket. A fényképeknél a legmagasabb jutalom 300, a naplónál 600 pengő.

A Fülöp-szigetek stratégiai jelentősége

Az USA távolkeleti stratégiai helyzetének legfontosabb támpontja a Fülöp-szigetek között: Luzon. A több mint hétezer, kisebb-nagyobb szigetből álló maláj lakosságú csoport három fősziget: Luzon, Visayan és Mindanao. A legészakibb Luzon a legfontosabb. Itt fekszik Manila. A legdélibb Mindanao problémája különös: Davao körül, a szigetsorozat déli részén 18.000 japán él. Ez a körülmény jelentékenyen hozzájárult ahhoz, hogy az USA a Fülöp-szigetek védel-

mét a legészakibb csoportra központosította, a manilai öböl bejáratát védő Corregidorra. Szakemberek szerint Corregidor a világ legjobban megerősített pontja, sokkal erősebb és könnyebben védhető, mint Gibraltár, noha úgyszólván körül van véve japán légibázisokkal. Elég ebből a szempontból csak Cantonra, Hainaurra, Formosára, a Yap- és Palau-szigetekre és a legujabban délnyugaton berendezett Prathly-szigetre utalunk.

Lehet-e eredményesen védeni Luzont és a többi szigeteket

A Fülöp-szigetek fővárosa: Manila, Luzon déli részén épült a zsákformájú öböl legbelső pontján. Az öböl bejáratát megszükiti és védi a Zambales hegylánc. A tulajdonképeni bejárat két oldalát az amerikaiak évek hosszú során keresztül mindjobban megerősítették. Ma büszkén állítják, hogy bevehetetlen. Gibraltárhoz hasonlóan a sziklakba vájt ütegállásokkal, földalatti raktárakkal, kaszárnyákkal rendelkezik. Valóságos Maginotvonalat alkot. Három egymás felett álló védelmi vonalból áll. A több mint 200 méter magas sziklas partok kazamatáit földalatti utak kötik össze, amelyeken nehéz teherautók közlekedhetnek. Az erődítések tetején épültek a barakkok és a tisztii lakások, de egytural a légvédelmi ütegek páncél- és betonszférái is. Az öbölbejárat közepén apró, alig 20—30 méter átmérőjű sziklasziget áll. Ebből hatalmas három 40 centiméteres, forgó páncéltoronyba szerelt ágyuk

meredeznek a tenger felé. Az egész úgy hat, mint egy hatalmas, leborganyzott csatahajó. Ezt a védelmi vonalat nevezik Corregidornak. Már a spanyolok idejében megerősítették, de Devey amerikai admirális 1899-ben a spanyolok flottáját tönkrelötte a manilai öbölben (a rozsdás spanyol hadihajóroncsok még máig is megvannak).

A szakemberek két gyöngye pontot jelölnek meg, ahonnan egy esetleges támadás várható: még pedig északon a Lingayen-, délen a Bantangas-öböl felől. A sziget keleti partja nem nyújt jó operációs bázist, mert teljesen szabad, öblei nincsenek és a hullámverés igen nagy. Ezenkívül a Santa Cruz hegység nehezen járható dzsungeljei védik erről az oldalról Manilát.

Amerikai katonai körök szerint tehát a szigetsorozat legfontosabb része: Luzon: katonailag védhető.

Amerikai vélemény szerint a Fülöp-szigetek legfontosabbika katonai-

Ünnepi ragyogás árad
szét otthonában, ha Papp Margit rendezi be lakását!
a SZÉKELY és RÉTI Erdélyrészi Butorgyár R. T.
országos hírű MUBUTORAIVAL.
Kiállítás Rimanóczy-utca 8.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 fél évre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**GÖRING ÉS RIBBENTROP ÜDVÖZ-
 LETE BÁRDOSY MINISZTEREL-
 NÖKHÖZ.** A MTI jelenti: Bárduossy mi-
 niszterelnöknek és külügyminiszternek
 december 10-iki születésnapja alkalmából
 Göring német birodalmi tábornagy és
 Ribbentrop birodalmi külügyminiszter
 megleghangu táviratban fejezte ki jókíván-
 ságait. Bárduossy miniszterelnök
 ugyancsak táviratban köszönte meg a
 figyelmet.

**NAGY RÉSZVÉTELETT MELLETT TE-
 METTEK EL A MAGYAR KURIR
 FŐSZERKESZTŐJÉT.** (MOT.) A gyász és a
 részvétel mellett a szerdán a Kerepesi-
 úti temetőben Malcsiner Ferenc
 főszerkesztőt, a Magyar Kurir főszerkesztő-
 jét.

**Varga miniszter a diósgyőri mun-
 kásünnepén.** Miskolcra jelenti: (MTI)
 Varga József iparügyi miniszter szerdán
 este Kádás Károly államtitkár kíséretében
 Diósgyőrré érkezett, ahol részt vesz a
 munkásünnepségen.

Kulturrendezés a Legényegyletben. A
 Legényegylet ifjúsága vasárnap, december
 14-én délután 6 órai kezdettel kulturrendez-
 ést rendez a szegények felsegélyezésére.
 A nemes célra való tekintettel ezután is
 meghívja városunk keresztény társadalmát
 az egyesület rendezésére.

**EGYHÓNAPI FOGHÁZ NEMZET-
 GYALÁZÁSERT.** Nagyvárad. Saját tud. Az
 ország Horváth Lajosné Margitta köz-
 ségbeli román asszonya az év március
 19-én összeszólkkozott Major József-
 né szomszédjával amatt hogy Major-
 nének megkérdte, miért csináltatott a
 román zászlóból gyermekének köte-
 nyét. Horváthné azt válaszolta, hogy
 ha majd újra jönnek a románok, olyan
 zászlót fog csináltatni, hogy az a tűzfal-
 ból a földig fog égni. Ezenkívül gyal-
 kózó kifejezéseket is használt a magyar
 nemzettel szemben. A törvényszék
 ötös büntető tanácsa Horváth Lajos-
 nének jogerősen 1 hónapi fogházra
 ítélte.

Széllhámó garázdálkodik a városban
 Nagyvárad. Saját tud. A rendőrséghez
 több feljelentés érkezett, mely szerint
 a városban egy széllhámó tolvaj azzal
 a trükkel garázdálkodik, hogy harc-
 téri sebesült, aki pihenő idejét tölti
 Nagyváradon, polgári foglalkozása va-
 suti alkalmazott. Azon a címen, hogy
 lakást bérel, beférkőzik egyes család-
 dokhoz, egy alkalmas pillanatban ki-
 fosztja a lakást. A rendőrség arra ké-
 ri a közönséget, hogyha jelentkezik a
 széllhámó, adja át őt az első rendőr-
 őrszemennek. — Köves Mária banktiszt-
 viselő Mezey Mihály-utca 2. szám
 alatti lakásának előszobájából ellopták
 a télikabátját. A rendőrség a besurra-
 nó tolvajt nyomozza.

**AZ ATLETÁK TELI EDZÉSEI
 MEGKEZDŐDTEK.** Ma pénteken este 7
 órakor megkezdik tornatermi edzésüket
 a nagyváradai atléták. Az edzések a
 preontrai tornateremben lesznek
 minden kedden és pénteken este 7 és
 9 óra között. Vasárnaponként a Püspök-
 fürdőbe rándulnak ki az atléták
 masszírozni. A tornatermi edzéseket
 Szolnay Sándor szövetségi edző
 vezeti.

**TÖREKVÉS BAL december 26-án,
 karácsony másodnapján a Református
 Kulturpalotában.**

**KIVÉGEZTEK PÉCSÉTT KÉT
 RABLÓGYILKOST.** Pécsről jelenti (MTI):
 A pécsi törvényszék szerdán hírdette ki
 a Kuria ítéletét Kálóczy István és Szakál
 György előtt, akik rablógyilkosságot
 követtek el. A Kuria helyben hagyta az
 alsóbb fórumoknak kötéltálati halálról
 szóló ítéletét. Az ítéletet csütörtökön
 reggel 8 órakor hajtották végre.

Korona filmszínházban szerdától
 16 éven felülieknek **Egy lány elindul**
 Zilahy Lajos Urilány c. nagysikerű vigjátékának
 filmváltozata. Szörényi Eva. Páger Antal. Mezey Mária, Csontos, Mály.

Földrengés Romániában. Bukarestből
 jelenti: (MTI) Bukarestben tegnap 23 óra
 tíz perckor a földrengést jelző készülé-
 kek egy és kettő között erősségű földren-
 gést jeleztek a fővárostól mintegy 160
 kilométernyi távolságból.

**Dr. vitéz Törő István és Joó Ferenc
 kormányzó kiténtetése.** A MTI jelenti:
 A Kormányzó Ur a miniszterelnök elő-
 terjesztésére a vitézi rend érdekében
 önzetlenül kifejtett értékes munkássá-
 gukért megengedte, hogy elismerését
 dr. vitéz Törő István tisztiorvosnak,
 vitéz hadnagy, nagyvárad lakosnak,
 vitéz Joó Ferenc állami kórházi gondnok-
 nak, vitéz hadnagy nagyvárad lakosnak
 tudtul adják.

**Társadalmi esemény lesz a
 Gutenberg Dalkör vasárnap délutáni
 műsoros dalestie**

Nagyvárad. Saját tud. A Gutenberg
 Dalkör már hetek óta lázas tegelem-
 mal készül *Korvas Győző* karnagy
 művészi irányítása mellett készülni a
 napra, amikor ismét a közönség elé lép.
 Vasárnap délután ünnepe lesz a magyar
 dalosok és dalkedvelő közönségnek
 ez a bemutatkozás a Telenki-utcai
 Ref. Kulturpalota dísztermében, mely a
 Vöröskereszt javát fogja szolgálni.
 A műsoros dalestély eseményzombá
 menő ünnepe, mely fél 6 órai kezdettel
 lesz megtartva, nagy érdeklődés nyilváu-
 l meg a város minden társadalmi ré-
 széről, ami érthető is, hiszen ez a
 kiváló együttes a múltban is mindig a
 legtekélyesebb, legszórakoztatóbb
 műsorral kedveskedett a közönségnek.
 Mostani dalestélyük keretében *Tabéry
 Géza* mond bevezető beszédet. Az estély
 rendezősege felkéri mindazokat,
 akikhez a meghívókat az utcarendezé-
 sek és bázsámváltoztatások miatt nem
 juttathatta el, hogy tekintsek magukat
 ezután is meghívottaknak és szívesen
 látog vendégnek.

Rózsa András József
 lászerezeti szaküzlet
 Nagy Sándor-utca 1
 Mindennemű optikai cikkek raktára
 Legelőbb beszerzési forrás

Jurászik Mátvás orgona, zongora,
 harmonium építő és hangoló üzeme
 (Nagyvárad, Sas-palota). Új név Nagy-
 váradai ipari életében Jurászik Mátvás
 zongora, orgona és harmonium készítő,
 aki olyan iparágat hozott be ebbe a
 városba, amelyet eddig nélkülözni
 kellett. Jurászik Mátvás, mint az anya-
 ország egész területén ismert nevű
 zongora, orgona és harmonium készítő,
 a „híres városból”, Kecskemétről
 helyezte át üzemet Nagyváradra, azzal
 a helyes elgondolással, hogy ez a vá-
 ros, régi múltjához híven, ipar és ke-
 reskedelem szempontjából ugyszólván
 központi fekvésű, ahonnan termékei-
 nek terjesztése minden irányban ke-
 zvezőbb körülmények között történe-
 tik. Jurászik Mátvás kiváló szakem-
 ber, aki szaktudásának alapjait Buda-
 pest legelső mestereinél sajátította el,
 kecskeméti működésének ideje alatt
 pedig dícsőséget szerzett, nemcsak sa-
 ját magának, hanem speciális ipar-
 nak is. Az 1934-ik évi országos ipari
 kiállításon a kereskedelmi miniszter
 kiténtetését nyerte el, 1938-ban az
 iparügyi és a vallás- és közoktatás-
 ügyi miniszter szakértői vizsgálatát el-
 töl munkáit és elismerésüknek adtak
 kifejezést Jurászik művészi teljesítmé-
 nyei fölött. Most tehát, amikor Jurá-
 szik Mátvás drága gépeivel Nagyvára-
 don telepedett le, magával hozva a kor-
 mány és magánosok számos írásbeli
 elismerését, a város ipari élere csak
 nyereségnek tekintheti idejövételét,
 annál is inkább, mert a zongora, orgona
 és harmonium építése, javítása és jó-
 karbantartása tekintetében kéznél van
 olyan szakember, aki a keresztény ma-
 gyar iparos becsületes szellemében
 dolgozva, csak szolgálatára lehet a vá-
 ros közönségének.

**A VAS ÉS FÉMPARI SZAKOSZ-
 TÁLY** köszönetét fejezi ki az eddig
 adakozó tagjainak. Egyben felkéri
 azon tagjait, akik még az inségakció-
 ra adományukat be nem hozták,
 hogy a szakosztályi kiküldöttnek át-
 adni szíveskedjenek.

**MEGSZÜNT A TÁVBESZÉLŐ
 ÉS TÁVIRÓ-FORGALOM ANGLIA-
 VAL ÉS DOMINIUMAIVAL.** A Ma-
 gyar Távirati Iroda jelenti: Nagy-
 britanniával, dominiumaival és gyarma-
 taival a hadállapot következtében a
 táviró- és távbeszélőforgalom meg-
 szűnt.

Zongorák, harmonikumok
 hangolását és javítását garancia
 mellett, elsőrangú kiviteben szak-
 szerűen végzi, magas állami kitün-
 tetéssel országosan elismert
JURASZIK
 zongora, orgona és harmonium
 készítő üzeme. Szent László-tér 4.
 Telefon: tárcsázni 25-16
 27-25 kérni 80.

**Kalapot - Nyakkendőt
 Férfi - fehérneműket**
 ötv. Tóth Ferencné
 úridívat üzletéből
 Rákóczi-út 2 szám
 Gazdagon felszerelt raktára.

Kik nyertek az osztálysorsjegyen.
 Az osztálysorsjáték mai húzásán 10.000
 pengőt nyert 81.000, kétezer pengőt
 14831, 16050, ezer pengőt a 37891 számú
 sorsjegy. (Felelősség nélkül.)

**TÖREKVÉS BAL december 26-án,
 karácsony másodnapján a Református
 Kulturpalotában.**

**A RÓM. KAT. NÖVÉDŐ EGYE-
 SÜLET** ez úton hozza tagjai szíves
 tudomására, hogy a rendes szerda és
 szombat délutáni összejöveteleit ez-
 után a Katolikus Körben tartja, mely-
 re mindenkit szeretettel hív: szám-
 osújvári Simay Matild elnök.

**HADITÖRVÉNYSZÉK ELE AL-
 LITJÁK AZ ÜZIGSEI SZABAD-
 SZERELEM INTÉZET ZSIDÓ
 MEGALAPÍTÓJÁT.** Belgrádból je-
 lenlik (NTI): Mint Uzicából jelenti,
 az önkéntesek agyonlőttek néhány
 menekülő kommunistát. Az üzicsei
 szabadszerelem megalapítóját, egy
 Lévi nevű zsidót és feleségét elfoglalták
 és haditörvényszék elé állították. MTI.

ad. 53732-1941. szám.

HIRDETMEŒY
 Nagyvárad thj. város polgármestere
 tudomására hozza az összes érdekel-
 teknek, hogy a m. kir. belügyminiszter
 ur 308983-1941 számú leiratával a Pi-
 manóczy augusztiny tulajdonát képező
 és Nagyvárad városa által a m. kir. Ri-
 manóczy-sz. ó. fürdő, kávéház és
 étterem bérbeadását szabadkéző en-
 gedyelvezte.
 Ajánlatok vehetők úgy az egész
 objektumra, mint külön annak egyes
 részére.
 Ajánlati feltételek a város gazdasági
 hivatalánál értekezhetők.
 Az ajánlat beadás ideje 1942. évi
 január hó 1.
 Dr Soós István sk. polgármester.

SZERKESZTOI ÜZENETEK
Névtelen levélíró. Ha igaz az, amit
 „Panaszos levélében” állít, hogy a
 „Zöld Kereszt” csengeri-utcai kiren-
 deltségénél a szolga görömbösködik a
 felekkel, akkor közölje velünk nevét,
 pontos címét. Ha igaz van, akkor
 gyávaság névtelenül elrejtőzni, ha pe-
 dig nem és azt gondolja, hogy rajtunk
 keresztül árthat valakinek és a névte-
 lenség rejtekeiből figyelni művét, na-
 gyon téved. Ebben az esetben nem is
 találunk eléggé megbélyegző jelzőt cse-
 lekedetére.
Többeknek. Már többször megirtuk,
 hogy névtelen panaszokra senkinek
 sem adunk választ. Nem illik magyar
 emberhez a sötétben való bujkálás.
 Akinek igaz ügye van, az ne féljen
 kiállani a nyilvánosság elé. Egyéb-
 ként minden névtelen levél a papírko-
 sárba kerül.

Megnyílt!
Acs Tibor
 óra, ék-zer és díszműáru szaküzlete
 Széchenyi-tér 6 alatt.
 Ora, ékszer dús választékban. Ékszerek,
 órák szakszerű javítása. Arany, ezüst, drágakövek vétele a legma-
 casabb napi áron.

Férfikalap különlegességek Szántay-nál Bazár épület Kalap tisztítás, vasalás gyárilag

A nagyvárad kir. törvényszék, mint uszorabíróság.
B 77/1941-3. szám.

A Magyar Szent Korona Nevében!

A nagyvárad kir. törvényszék, mint uszorabíróság árdragító visszaélés bűntette miatt Mózes Izsák ellen indított bűnygyben nyilvános főtárgyalás alapján meghozta a következő ítéletet:

A szabadlában lévő Mózes Izsák vádlott, 53 éves, izr. vallású pusztahidegkuti születésű, nagyvárad lakos, magyar állampolgár, nős Lindenfeld Erzsébettel, 3 gyermek apja, fűszerkereskedő, katona volt, ir, olvas, néhai Mózes Salamon és Rosinger Irma fia, 5000 pengő értékű vagyona van, bűnös az 1920. évi XV. tc. 1. §-ának 1. bek. 1. p-ába ütköző 1 rendbeli folytatálagosan elkövetett árdragító visszaélés vétésében, mert* Nagyváradon 1940. évi szeptember hava 9. és 10. napján több alkalommal, de egységes akarat elhatározással, Barabás András, Puskás Olga, Szécsi Magda, Horváth Józsefné szül. Hochmann Berta, Friedmann Mózes nagyvárad lakosoktól a kockacukorért, tehát közszükségleti cikkért a román hatóságok által megállapított kilónkénti 34 lei azaz 1 pengő 13 fillér legmagasabb ár helyett 40 lei, azaz 1 pengő 32 fillért követelt és fogadott el.

A kir. törvényszék ezért: a szabadlában lévő Mózes Izsák vádlottat az 1940. évi XVIII. tc. 9. §-ának 1. bek. első tétele alapján a Btk. 92. § alkalmazásával 400 (négy száz) pengő pénzbüntetésre mint főbüntetésre, továbbá az 1920. évi XV. tc. 1. §. II. bek. 1-ső mondata alapján 1 (egy) évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüggesztésére, mint mellékbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetés behajthatatlansága esetére a II. Bn 8. 9. és 10. §-a alapján 5 pengőnként 1 (egy) napi összesen 80 (nyolcvan) napi fogházra kell átvaltoztatni.

A pénzbüntetés az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével a 108-807. számú postatakarékpénztári csekk-számlára (Igazságügyminisztérium. — Büntetés-pénzek bevételi számlája Budapest) az 1892. XXVII. tc. 3. §-ában meghatározott célra megfizetni.

Az 1920. évi XXVI. tc. 7. §-a alapján elrendeli, hogy az ítélet rendelkező része az elítélt költségén a Nagyváradon megjelenő „Magyar Lapok” című napilapban egyszer közöltessék és elítél: köteles a közzétételt igazoló iappéldányt az ítélet kézbesítésétől számított 15 (tizenöt) nap alatt a törvényszékhez bemutatni.

A vádlott az 1896. XXXIII. tc. (Bp) 480 §-a értelmében köteles az eddig esetleg felmerült és az ezután felmerülő bűnygyi költséget az államkincstárnak megtéríteni.

A kir. törvényszék elrendeli, hogy az ítélet 2 péld. jogerőre emelkedése után, a Bp. 494. §-a alapján a vádlott erkölcsi és vagyoni bizonyítványával, a nagyvárad kir. ügyészséggel, 1 péld. pedig az 1938. évi XIX. tc. 29. §-a értelmében Nagyvárad thj. város központi választmányával közöltessék. Nagyvárad, 1941. évi szeptember hó 16-án. Várad Imre sk. az uszorabíróság elnöke, dr. Bartos Gyula sk. ítélet-szerkesztő, Fekete László sk. ülnök. A kiadmány hitelül: Osztás I. iró-főtiszt

Felhívás az iparosokhoz

Felhívjuk az alábbi iparosok figyelmét arra, hogy a kedvezményes megadóztatásuk érdekében 1941. évi december hó 15-től 20-ig, délután 3 és 6 óra között az Ipartestület forgalmi termében saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg:

1. Azon iparosok, akik 1941. évben segédet, vagy tanoncot nem alkalmaztak.

2. Akik egész éven át segéd nélkül két tanonccal dolgoztak.

3. Akik egész éven át csak egy segédet, vagy egy tanoncot alkalmaztak.

Nem vehetők fel a jegyzékbe a következő iparosok és így ezek ne is jelentkezzenek:

Autógarasztulajdonos, autófuvározó, borbély, bérkocsis, cselédhelye-

ző, cementes, cukrász, fogtechnikus, fuvaros, fűnykés, fodrász, fagyialtkészítő, gőzmosóda, kifőző, kocsmáros, képfestő, kéményseprő, molnár, mészáros és hentes, mészégető, manikűrös, masször, órák és ékszerész, pedikűrös, pék, ruhatisztító, szállítási vállalkozó, téglaegető és vendéglős.

Társasviszonyban lévő iparosok egy tétel alatt adóztatnak és így a jegyzékbe is egy tétel alatt szerepelnek.

Nyomatékosan felhívjuk tehát iparosaink figyelmét, hogy ezen fontos jegyzékbe való felvételük érdekében a fenti napok bármelyikén feltétlenül jelentkezzenek, hogy kedvezményesen legyenek megadóztatva.

Nagyvárad, 1941. évi december hó 10-én.

Az Ipartestület elnöksége.

Legelegánsabb kész estélyi, délutáni és magyar ruhák

Földessy Sándorné

női divat szalonjában

Bémer-tér 2 (üllet)

SZÍNHÁZ

„Tűzmadár“

— Zilahy Lajos darabja a Szigeti Színházban —

Lehangoló, hogy a közönség mily csekély érdeklődést mutat a prózai darabok iránt. Zilahy Lajos izgalmas színműve, a *Tűzmadár*, amelyben az új drámaírás egyik legkitűnőbb és legnépszerűbb művelője határos és meggondolkasztó korszakot nyújt, — már első előadásán se tudott feltárat vonzani. Pedig a Szigeti Színház igazgatója még vendégszereplő-ről is gondoskodott: Tóth Elekkel, a nagyváradiai régi, kedvelt színészével játszatta a darab fő férfiszerepét.

Jobb sorsra érdemes szép előadás láttak azok, akik mégis megnézték szerda este *Tűzmadár*-t. Tóth Eleket aki hosszú idő után a régi erejében, frissességében jelent meg a színpadon, a közönség sok szeretettel üdvözölte. Az ő játéka mindig komoly emberábrázolást, belső dinamikát, valóságos életet jelent, ami magával ragad és lenyűgöz. A családokat és megrázkódtatásokat, amelyek a titokzatos bűnygybe belesodródott előkelő család fejét érik, megrázóan érzékelte.

Vele egy színvonalon állt Bartók Juci a kegyelmes asszony szerepében, aki nagy anyai önfeláldozással magára vállalja tizenhat éves kislánya bűnét és kész helyette börtönbe vonulni. Mélyen átértett, finom és könnyekre indító alakítást nyújtott.

Bakos István alakította a fiatal színész szerepét, aki a váratlan bűncselekmény áldozatául esik s ezzel kínos helyzetet teremt a volt belügyminiszter családjában. Nagy igyekezettel játszott és teljes illúziót tudott kelteni. Még sem értjük, miért osztotta ki a színház ezt a szerepet a társulat tehetséges drámai amorózójára,

aki ezt a feladatot, — ha szabad ezze a kifejezéssel élni, — sokkal szakszerűbben oldotta volna meg, mint Bakos, az operettszínész. Indokolatlannak látjuk rokonszenves amorózónk következetes mellőzését.

Barsy Béla a nyomozást levezető rendőrtanácsos szerepében ismét kiváló alakítást nyújtott. Most már egyre nyilvánvalóbb, hogy ő az együttes legjobb férfiszínésze. Megjelenése légköri teremt; egyszerű eszközökkel jellemez, beszéde világos és sokárnyalattú. Mozdulatlanságai is akcióval teljesek. A közönség ismételt, nyílt színen is megtapsolta.

Igen jó volt Náday egy kis epizód-szerepben. Rédey Kató azonban nem tudta megjátszani a modern urilányt, aki az egész darab alapeszméjét hordozza. (*)

Színházi iroda közleményei:

— **Tűzmadár, Tóth Elekkel.** Csütörtökön tisztviselőbérletben és pénteken bérletszűnetben a tegnap nagy sikerrel bemutatott Zilahy dráma, a *Tűzmadár* megy Tóth Elek vendégfellépésével. Rendes helyárok Szélvények érvenyesek.

— **Gyertyafénynél.** Szombaton és vasárnap csak felnőttek számára zenés vigjátékot mutat be a színház Putnik Bálint igazgató rendezésében. A Gyertyafény franciásan szellemes, kacagtató, pikáns témájú vigjáték, sok szép zeneszámmal. Jurik Julcsi, Dilly Ferenc, D. Ihsz Klára és Kozma Bándi játsszák a vezető szerepeket benne.

— **Vitéz Molnár Iván** fellépésével, olcsó helyárral a Bukaresti kaland megy vasárnap délután.

— Hamar egy férjett! operett ujdonság megy hétfőn a Népművelési előadás sorozatában.

Segédavató ünnepély az Ipartestületben

A harmadik segédavató ünnep vasárnap, azaz folyó évi december hó 14-én, délelőtt fél 11 órakor lesz megtartva az Ipartestület földszinti helyiségében. Figyelmeztetjük az ifjakat, hogy meghívó várása nélkül pontosan jelenjenek meg, mert a távollmaradók csak az 1942. évi január havi avatás alkalmával kaphatják meg segédelevelüket.

Erre az ünnepélyre szeretettel hívjuk és várjuk a tanító mestereket, a szülőket és az előljáróság tagjait és minden érdeklődőt. Az Ipartestület Elnöksége.

TÖRÖKORSZÁGBAN A SVÉD KORONA FOGLALJA EL A LOLLÁR HEDYET

Isztanbulból jelentik: (OFI) Az isztanbuli tőzsdén a dollár árfolyama négy piasterral esett. Gazdasági körökben elhatározták, hogy a kereskedelmi ügyleteket a jövőben svéd korona alapján bonyolítják le. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI) Mint a Reuter-iroda jelenti Roosevelt elrendelte thaiföldi követeléseinek zárolását. (MTI.)

APRÓHIRDETÉSUK

Adás-vétel

Öltözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet. — Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas aron veszek. Orát, akszert javítok Gyenge István ékszerész. Rakóczi-ut 19.

Három lakásos téglaház, csatornázott udvar, angol WC eladó, Rét-u. 6. 831

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarjan ékszerész, Rakóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Korcsolyát, kerékpárt, varrógépet veszek bármilyen állapotban magas árban. Nikkelezés, köszörülés, csere. Kiss Béláné műszaki üzlet, Mussolin-tér 10. 817

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Tiszay Órák és ékszerész. Nagyvárad, Rakóczi-ut 6.

Allást kezes

Középkorú mindenes főzőnő állást keres 15-re vagy 1-ére. Cim a Szaniszló utcai újságárúsnál bódében. 834

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Tudós kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.